

BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS „SKAITLIS“ APSKAITOS VADOVAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Biudžetinės įstaigos „Skaitlis“ apskaitos vadove vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai:
 - 1.1. **CAĮ** – centralizuotos apskaitos įstaiga biudžetinė įstaiga „Skaitlis“, kuri centralizuotai tvarko Vilniaus miesto savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinę apskaitą;
 - 1.2. **Subjektas** – Vilniaus miesto savivaldybės kontroliuojamas viešojo sektoriaus subjektas, kurio finansinę apskaitą centralizuotai tvarko CAĮ;
 - 1.3. **Savivaldybė** – Vilniaus miesto savivaldybė;
 - 1.4. **Apskaitos vadovas** – šis biudžetinės įstaigos „Skaitlis“ apskaitos vadovas;
 - 1.5. **Ataskaitinis laikotarpis** – laikotarpis, už kurį yra teikiamos finansinės ataskaitos (kalendoriniai metai, kalendorinis ketvirtis);
 - 1.6. **FVAS** – Finansų valdymo ir apskaitos sistema;
 - 1.7. **LR** – Lietuvos Respublika;
 - 1.8. **VSAFAS** – Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai;
 - 1.9. **VSS** – viešojo sektoriaus subjektas kaip apibrėžta LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme.
2. Kitos Apskaitos vadove vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos LR finansinės apskaitos įstatyme ir LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme.
3. Apskaitos vadovas taikomas CAĮ ir (ar) Subjekto apskaitai, siekiant užtikrinti, kad CAĮ ir (ar) Subjekto finansinė būklė (turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai, grynasis turtas), uždirbtos pajamos ir patirtos sąnaudos būtų tiksliai ir teisingai parodytos apskaitoje ir finansinėse ataskaitose, kaip to reikalauja LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, VSAFAS ir kiti LR teisės aktai.
4. Apskaitos vadovo tikslas – reglamentuoti apskaitos politiką, taikomą organizuojant CAĮ ir (ar) Subjekto, kuris pagal LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą yra atskiras VSS, apskaitą, finansinių ataskaitų sudarymą, detalizuoti VSAFAS nuostatas, pritaikyti jas CAĮ ir (ar) Subjekto apskaitos ir finansinių ataskaitų specifikai.
5. Apskaitos vadovas - tai visuma bendrųjų apskaitos principų, apskaitos metodų ir VSAFAS nuostatų praktinio taikymo nurodymų, kaip tvarkyti CAĮ ir (ar) Subjektų apskaitą kaupimo principu ir kaip parengti finansinių ataskaitų rinkinį. Išsamiai apskaitos tvarkymo, ūkinių operacijų registravimo ir vertinimo tvarka detalizuojama CAĮ direktoriaus patvirtintuose aprašuose.
6. Apskaitos vadovas nereglamentuoja biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo. Biudžeto vykdymo ataskaitos sudaromos vadovaujantis LR biudžeto sandaros įstatymu, LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, LR finansų ministro įsakymais ir kitais teisės aktais
7. Apskaitos vadovas parengtas vadovaujantis LR finansinės apskaitos įstatymu, LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, LR finansų ministro įsakymu patvirtintu viešojo sektoriaus subjektų privalomuoju bendroju sąskaitų planu, VSAFAS, kitais teisės aktais.
8. Ūkinės operacijos CAĮ ir (ar) Subjekto apskaitoje registruojamos tik pagal jų pagrindimo finansinės apskaitos dokumentus (toliau – apskaitos dokumentas). Apskaitos dokumentas – tekstinė informacija, nepaisant jos parengimo ar pateikimo būdo, formos ir laikmenos, patvirtinanti ūkinę operaciją ir turinti visus LR finansinės apskaitos įstatyme nustatytus rekvizitus, pagal kuriuos galima

nustatyti ūkinės operacijos tapatumą. Kai ūkinė operacija jau atlikta, bet nėra gautas tai patvirtinantis apskaitos dokumentas, surašoma apskaitos pažyma, nustatanti ūkinės operacijos tapatumą. Apskaitos pažyma taip pat surašoma tais atvejais, kai atliekamas praėjusių laikotarpių finansinėse ataskaitose padarytų klaidų taisymas. Apskaitos pažymą pasirašo asmenys, turintys teisę surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus. CAĮ įgaliotų asmenų, kuriems suteikta teisė surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti apskaitos dokumentus, sąrašas tvirtinamas CAĮ direktoriaus. Subjekto įgaliotų asmenų, kuriems suteikta teisė surašyti ir pasirašyti arba tik pasirašyti CAĮ teikiamus apskaitos dokumentus, sąrašas tvirtinamas Subjekto direktoriaus.

9. Už apskaitos dokumentų surašymą laiku ir teisingai, už juose esančių duomenų tikrumą ir ūkinių operacijų teisėtumą atsako apskaitos dokumentus surašę ir pasirašę asmenys.

10. Subjekto apskaitoje, registruojant ūkines operacijas, svarbu nustatyti ir nurodyti, ar šios operacijos vyksta tarp Subjekto ir kitų VSS ar tarp Subjekto ir ne VSS.

II. SKYRIUS SĄSKAITŲ PLANAS

11. CAĮ tvarkomoje apskaitoje naudojamas LR finansų ministro įsakymu patvirtintas Viešojo sektoriaus subjektų privalomasis bendrasis sąskaitų planas (toliau – sąskaitų planas). Detalus sąskaitų planas pagal detalizavimo požymius pildomas ir tikslinamas FVAS.

12. CAĮ naudojamas sąskaitų planas FVAS yra bendras visiems Subjektams. Sąskaitų planas apima privalomojo bendrojo sąskaitų plano sąskaitas, taip pat pagal CAĮ ir (ar) Subjekto apskaitos poreikius įtrauktas papildomas sąskaitas.

13. Visos ūkinės operacijos apskaitoje registruojamos dvejybiniu įrašu.

III. SKYRIUS APSKAITOS POLITIKA

14. CAĮ ir Subjekto apskaitai taikoma tokia apskaitos politika, kuri užtikrina, kad finansinių ataskaitų duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, tvarkant apskaitą vadovaujamosi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“.

15. Šiame Apskaitos vadove pateikta apskaitos politika, ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

15.1. svarbi vartotojų sprendimams priimti;

15.2. patikima, nes:

15.2.1. teisingai parodo finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;

15.2.2. parodo ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;

15.2.3. nešališka, netendencinga;

15.2.4. apdairiai pateikta (atsargumo principas);

15.2.5. visais reikšmingais atžvilgiais išsami.

16. Pasirinkta apskaitos politika taikoma nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansinių ataskaitų duomenis. Tokio palyginimo reikia CAĮ ir (ar) Subjekto finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

17. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uoju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas. Išsamiau apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimai ir klaidų taisymas aprašyti šio Apskaitos vadovo 148 - 161 punktuose.

18. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus,

metodus ir taisykles.

3.1. Bendrieji apskaitos principai, metodai ir taisyklės

19. Tvarkant CAĮ ir Subjekto apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas, vadovaujamas VSAFAS.

20. Apskaitoje taikomi visų VSAFAS reikalavimai, išskyrus:

20.1. 9-ojo VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“;

20.2. 15-ajame VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“;

20.3. 26-ojo VSAFAS „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“;

20.4. 27-asis VSAFAS „Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys“;

20.5. 29-asis VSAFAS „Pensijų anuitetų fondo apskaita ir ataskaitų rinkinys“;

20.6. 30-asis VSAFAS „Mineraliniai ištekliai“.

21. Ūkinės operacijos registruojamos ir finansinės ataskaitos rengiamos taikant šiuos bendruosius apskaitos principus:

21.1. kaupimo;

21.2. subjekto;

21.3. veiklos tęstinumo;

21.4. periodiškumo;

21.5. pastovumo;

21.6. piniginio mato;

21.7. palyginimo;

21.8. atsargumo;

21.9. neutralumo;

21.10. turinio viršenybės prieš formą.

22. Pagal subjekto principą CAĮ ir kiekvienas Subjektas, kurio apskaitą tvarko CAĮ, laikomi atskirais apskaitos vienetais: atskirai tvarkoma CAĮ ir kiekvieno Subjekto apskaita, sudaromi ir teikiami atskiri finansinių ataskaitų rinkiniai. CAĮ ir (ar) kiekvieno Subjekto apskaitoje balansinėse sąskaitose registruojamas tik nuosavas arba jo patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos. Turtas, valdomas ir naudojamas kitomis teisėmis, registruojamas nebalansinėse sąskaitose.

23. CAĮ ir (ar) Subjektui leidžiamas vykdyti ūkines operacijas nustato teisės aktai. Pagal turinio viršenybės prieš formą principą CAĮ ir (ar) Subjekto apskaitoje registruojamos ūkinės operacijos vertinamos ir pripažįstamos pagal jų ekonominę prasmę ir turinį, neatsižvelgiant į tai, ar ūkinę operaciją vykdyti, sandorį sudaryti leidžia teisės aktai.

24. Visos ūkinės operacijos registruojamos sąskaitų plano registravimo sąskaitose, taikant Apskaitos vadovą ir VSAFAS reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles) atskiroms ūkinėms operacijoms, finansinių ataskaitų elementams arba straipsniams ir apskaitos procedūroms.

25. Atsižvelgiant į ūkinių operacijų esmę apskaitoje ūkinės operacijos registruojamos nurodant šiuos detalizuojančius požymius:

25.1. valstybės funkciją;

25.2. lėšų šaltinį;

25.3. ekonominės klasifikacijos straipsnį;

25.4. programą ir priemonę;

- 25.5. sąskaitą;
- 25.6. kitą subjektą, jei apskaitos operacija su juo susijusi.
26. Visos ūkinės operacijos apskaitoje registruojamos LR piniginiiais vienetais (eurais ir euro centais), apvalinant iki šimtųjų piniginio vieneto (euro) dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).
27. Reikšminga informacija yra tokia, kurios nepateikimas arba klaidingas pateikimas gali iškreipti finansinę ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.
28. Toliau pateikiama CAĮ taikoma apskaitos politika, apimanti atskirus finansinių ataskaitų elementus arba straipsnius, ūkinės operacijas ir jų apskaitos procedūras.

3.2. Nematerialusis turtas

29. Nematerialiojo turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“, nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.
30. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei atitinka 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“ pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.
31. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo išlaidos, susijusios su jau apskaitoje pripažintu ir naudojamu nematerialiuoju turtu, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t. y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas. Jei po atliktų darbų nematerialusis turtas neteiks didesnės ekonominės naudos, atlikti darbai nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė registruojama kaip ataskaitinio laikotarpio sąnaudos.
32. Išankstiniai apmokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose nematerialiojo turto sąskaitose.
33. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas yra ribotas, finansinėse ataskaitose parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra. Jei nematerialiojo turto tarnavimo laikas neribotas, tokio turto amortizacija neskaičiuojama, ir finansinėse ataskaitose jis parodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimą, jei jis yra.
34. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradedama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.
35. Nematerialiojo turto apskaitos tvarka ir procedūros aprašytos CAĮ direktoriaus patvirtintame Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos apraše. Nematerialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominius normatyvus, patvirtintus Subjekto ar CAĮ (jei apskaitomas CAĮ turtas) direktoriaus.

3.3. Ilgalaikis materialusis turtas

36. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.
37. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.
38. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas

VSAFAS.

39. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

40. Esminio ilgalaikio materialiojo turto pagerinimo išlaidos apskaitoje registruojamos didinant atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainą. Prie statinio esminio pagerinimo darbų priskirtini ne tik statinio rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbai, bet ir tie paprastojo remonto darbai, kurie skirti statiniui atnaujinti (modernizuoti). Jeigu atlikti darbai nėra esminis ilgalaikio materialiojo turto pagerinimas, tokios išlaidos nurašomos į sąnaudas tą ataskaitinį laikotarpį, kai padarytos.

41. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

42. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę bei kultūros ir kitas vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Žemė bei kultūros ir kitos vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomos tikrąja verte.

43. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas, perkeliamas į atsargas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

44. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas ir, jei yra – nuvertėjimas, nurašomi. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.

45. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarka išsamiau aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintame Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominius normatyvus, patvirtintus Subjekto ar CAĮ (jei apskaitomas CAĮ turtas) direktoriaus.

3.4. Biologinis turtas

46. Biologinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 16-ajame VSAFAS „Biologinis turtas“.

47. Biologinis turtas pripažįstamas ir grupuojamas pagal 16-ajame VSAFAS nustatytus kriterijus.

48. Pirminio pripažinimo metu ir kiekvieno vėlesnio vertinimo metu biologinis turtas apskaitoje registruojamas tikrąja verte. Kai nėra galimybių arba neracionalu nustatyti turto rinkos vertę, biologinio turto tikroji vertė nustatoma vadovaujantis:

48.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tam tikros rūšies biologinio turto vertinimo tvarka (konkrečios rūšies biologiniam turtui tokia tvarka nustatyta) arba tą biologinį turtą valdančio VSS nustatyta biologinio turto vertinimo tvarka, pagal kurias biologinio turto vieneto vertė nustatoma atsižvelgiant į paskutinę žinomą biologinio turto vieneto rinkos vertę;

48.2. žemės ūkio ministro tvirtinamomis atitinkamų metų biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinėmis kainomis, jei jos nustatytos remiantis ne senesnėmis nei praėjusių finansinių metų biologinio turto rinkos vertėmis.

49. Jei nėra aplinkybių, nurodytų Apskaitos vadovo 48 punkte, biologinio turto tikroji vertė nustatoma taikant vėliausiai įvykusių analogiškų sandorių rinkos kainą, jei nuo sandorio sudarymo dienos iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos ekonominės sąlygos iš esmės nepasikeitė. Jei

neįmanoma to padaryti, biologinio turto vertė nustatoma pagal panašaus turto rinkos vertes, patikslintas atsižvelgiant į turto skirtumus.

50. Išankstiniai apmokėjimai už biologinį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose biologinio turto sąskaitose.

51. Kai biologinis turtas parduodamas ar nurašomas, jo įsigijimo savikaina ir vertės pasikeitimas, jei jis yra, nurašomi. Pardavimo pelnas ar nuostoliai parodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje.

52. Išsamiau biologinio turto apskaitos tvarka aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintame Biologinio turto apskaitos tvarkos apraše.

3.5. Atsargos

53. Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“.

54. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo (pasigaminimo) savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų yra mažesnė.

55. Apskaičiuojant atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, taikomas FIFO atsargų įkainojimo būdas (įvertinus „pirmas gautas – pirmas išduotas“) arba konkrečių kainų būdas.

56. Atsargos gali būti nukainojamos iki grynosios galimo realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas pardavus, išmainius, paskirsčius ar sunaudojus. Kai atsargos (taip pat ir nebaigtos vykdyti sutartys) parduodamos, išmainomos, perduodamos ar sunaudojamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kuriuo pripažįstamos atitinkamos pajamos arba suteikiamos viešosios paslaugos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomų atsargų būdą, kai finansinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.

57. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo ūkinio inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita turi būti tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

58. Išsamiau atsargų apskaitos tvarka aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintame Atsargų apskaitos tvarkos apraše.

3.6. Finansinis turtas

59. Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ ir 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

60. Apskaitoje registruojamas ilgalaikis ir trumpalaikis finansinis turtas.

61. Ilgalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

61.1. po vienerių metų gautinos sumos;

61.2. kitas ilgalaikis finansinis turtas.

62. Trumpalaikiam finansiniam turtui priskiriama:

62.1. išankstiniai apmokėjimai;

62.2. per vienerius metus gautinos sumos;

62.3. pinigai ir jų ekvivalentai;

62.4. kitas trumpalaikis finansinis turtas.

3.6.1. Gautinos sumos

63. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina.

64. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, po vieno metų gautinos sumos įvertinamos amortizuota savikaina, o per vienus metus gautinos sumos – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, jei jie yra.

65. Palūkanų norma, reikalinga gautinų sumų amortizuotai savikainai apskaičiuoti, taikoma tokia, kokia nustatyta sutartyje, o tais atvejais, kai sutartyje palūkanų norma nenustatyta, gautinų sumų amortizuota savikaina yra apskaičiuojama pritaikius rinkos palūkanų normą, buvusią gautinų sumų pirminio pripažinimo momentu. Apskaičiuotų palūkanų normai nustatyti galima vadovautis ir kitais VSAFAS numatytais kriterijais. Gautinų sumų, kurių vertei nustatyti naudojamos palūkanų normos, vertei apskaičiuoti reikalingą vidutinę palūkanų normą savo interneto svetainėje pateikia LR Finansų ministerija.

66. Išsamiau gautinų sumų apskaitos tvarka aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintuose Gautinų sumų, išankstinių apmokėjimų ir mokėtinų sumų apskaitos tvarkos apraše, Gautinų sumų ir išankstinių mokėjimų nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše ir Beviltiškų skolų pripažinimo, apskaičiavimo ir nurašymo tvarkos apraše.

3.6.2. Išankstiniai apmokėjimai

67. Išankstiniai apmokėjimai pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina, o kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, sudarant finansines ataskaitas, parodomi įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, jei jie yra.

68. Išsamiau išankstinių apmokėjimų apskaitos tvarka aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintuose Gautinų sumų, išankstinių apmokėjimų ir mokėtinų sumų apskaitos tvarkos apraše ir Gautinų sumų ir išankstinių mokėjimų nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše.

3.6.3. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

69. Pinigus sudaro pinigai bankų sąskaitose, taip pat pervesti, bet dar negauti pinigai.

70. Jei Subjektas turi kasą ir už suteiktas paslaugas priima grynuosius pinigus, pinigus sudaro pinigai Subjekto kasoje. Subjektas kasoje sukauptus grynuosius pinigus įneša į CAĮ tvarkomas bankų sąskaitas. Subjektas atsakingas už Subjekto kasoje esančių grynujų pinigų apskaitą, Subjektui įnešus pinigus į CAĮ tvarkomą banko sąskaitą, už banko sąskaitoje esančių pinigų apskaitą atsakingas CAĮ.

71. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurias gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nedidelė.

72. Išsamiau pinigų ir pinigų ekvivalentų apskaitos tvarka aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintame Banko sąskaitų ir kasos valdymo ir apskaitos tvarkos apraše.

3.7. Turto nuvertėjimas

73. Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“. Šiuose VSAFAS nurodyti ir turto nuvertėjimo požymiai, ir požymiai, pagal kuriuos vertinama, ar nuvertėjimas išnyko arba sumažėjo.

74. Turtas yra nuvertėjęs, kai turto vertė yra sumažėjusi, t. y. jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti sumą už tą turtą.

75. Nuostoliai dėl finansinio turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami, jeigu yra finansinio turto nuvertėjimo požymių. Ar yra nuvertėjimo požymių, nustatoma sudarant metinį finansinių ataskaitų

rinkinį. Kai tokių požymių yra, nustatoma tikėtina atgauti suma, kuri palyginama su finansinio turto balansine verte.

76. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės, finansinės ir investicinės arba kitos veiklos sąnaudas.

77. Turto nuvertėjimas nėra tapatus turto nurašymui. Turto nuvertėjimo atveju yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t. y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pat kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimo sumos apskaitoje neturi viršyti įsigijimo savikainos pirminio pripažinimo metu ar amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

78. Kai per vėlesnį ataskaitinį laikotarpį aplinkybės pasikeitus atstatoma anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atstatymo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

79. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolius, perskaičiuojamos būsimiesiems ataskaitiniams laikotarpiais tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t. y. nuvertėjimo suma paskirstoma per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

80. Apskaitoje gali būti registruojamas šio turto nuvertėjimas:

- 80.1. nematerialiojo turto;
- 80.2. ilgalaikio materialiojo turto;
- 80.3. biologinio turto, kuris apskaitomas įsigijimo savikaina;
- 80.4. atsargų;
- 80.5. gautinų sumų;
- 80.6. pinigų ir pinigų ekvivalentų;
- 80.7. išankstinių apmokėjimų.

81. Detaliai turto nuvertėjimo apskaitos tvarka aprašyti CAĮ direktoriaus patvirtintuose Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše, Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos apraše, Atsargų apskaitos tvarkos apraše, Gautinų sumų ir išankstinių mokėjimų nuvertėjimo įvertinimo ir apskaitos tvarkos apraše ir Beviltiškų skolų pripažinimo ir nurašymo tvarkos apraše.

3.8. Finansavimo sumos

82. Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos”.

83. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka 20-ajame VSAFAS nustatytus kriterijus.

84. Finansavimo sumos CAĮ ir (ar) Subjektams apima finansavimo sumas iš valstybės arba Savivaldybės biudžeto, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos finansinės paramos ar iš kitų šaltinių gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas CAĮ ir (ar) Subjekto nuostatuose nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima CAĮ ir (ar) Subjekto gautus arba gautinus pinigus, kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas CAĮ ir (ar) Subjekto išlaidoms kompensuoti ir paramos būdu gautą turtą.

85. Lėšos, kurias CAĮ ir (ar) Subjektas pervedė į Savivaldybės išdą kaip biudžetinių įstaigų kitas pajamas, kurias biudžetinės įstaigos turi teisę susigrąžinti, nėra laikomos finansavimo sumomis.

86. Apskaitoje registruojant finansavimo sumas jos grupuojamos pagal pirminį finansavimo šaltinį.

87. Operacijos, susijusios su finansavimo sumomis, apskaitoje registruojamos šiose sąskaitų plano sąskaitose:

- 87.1. gautinos finansavimo sumos – 2 klasės (222XXXX);
- 87.2. sukauptos finansavimo pajamos – 2 klasės (2282XXX);
- 87.3. finansavimo sumos (gautinos) – 4 klasės (41XXXXX);
- 87.4. finansavimo sumos (gautos, panaudotos, perduotos, grąžintos) – 4 klasės (42XXXXX);
- 87.5. mokėtinos finansavimo sumos – 6 klasės (643XXXX);
- 87.6. grąžintinos finansavimo sumos – 6 klasės (686XXXX);
- 87.7. sukauptos finansavimo sumos – 6 klasės (695XXXX);
- 87.8. finansavimo pajamos – 7 klasės (70XXXXX);
- 87.9. finansavimo sąnaudos – 8 klasės (833XXXX).
- 88. Užregistruotos finansavimo pagal paskirtį skirstomos į:
 - 88.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;
 - 88.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms.

89. Finansavimo sumų 4 klasės sąskaitos uždaromos ataskaitinių metų paskutinės dienos data.

90. Finansavimo pajamos pripažįstamos tais laikotarpiais, kuriais patiriamos sąnaudos, dengiamos iš finansavimo sumų. Panaudotos finansavimo sumos registruojamos tą patį ataskaitinį laikotarpį, kurį patiriamos sąnaudos, dengiamos iš finansavimo sumų, jeigu finansavimo sumos gautos arba mokėjimo paraiška pateikta. Jei finansavimo sumos nebuvo gautos arba mokėjimo paraiška nebuvo pateikta, registruojamos sukauptos finansavimo pajamos, o panaudotos finansavimo sumos pripažįstamos tik tą ataskaitinį laikotarpį, kurį pateikiama mokėjimo paraiška arba gaunamos finansavimo sumos.

91. Gautos ir perduotos kitiems VSS finansavimo sumos finansavimo sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems VSS, mažinamos gautos finansavimo sumos registruojant perduotas finansavimo sumas.

92. Gautos ir perduotos ne VSS finansavimo sumos, įskaitant suteiktas subsidijas, registruojamos kaip sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo pajamas.

93. Apskaitoje finansavimo sąnaudos VSS pripažįstamos tik tuomet, kai Subjektas kitus VSS finansuoja savo uždirbtomis lėšomis.

94. Finansavimo sumų 4 klasės sąskaitos uždaromos ataskaitinių metų paskutinės dienos data.

95. Detaliai finansavimo sumų apskaitos tvarka aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintuose Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše ir Pajamų, sukaupytų pajamų ir sąnaudų apskaičiavimo ir apskaitos tvarkos apraše.

3.9. Finansiniai įsipareigojimai

96. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ ir 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“, 24-ajame VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“.

97. Visi įsipareigojimai yra finansiniai ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

98. Ilgalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:

- 98.1. ilgalaikiai atidėjiniai (pvz., atidėjiniai dėl iškeltų teisminių ieškinių, kai tikėtina, kad dėl jų baigties reikės sumokėti priteistas sumas);

- 98.2. ilgalaikės finansinės skolos;
- 98.3. kiti ilgalaikiai įsipareigojimai.
- 99. Trumpalaikiams finansiniams įsipareigojimams priskiriama:
 - 99.1. trumpalaikiai atidėjiniai;
 - 99.2. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis;
 - 99.3. trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai;
 - 99.4. ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;
 - 99.5. pervestinos subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos;
 - 99.6. mokėtinos socialinės išmokos;
 - 99.7. grąžintini mokesčiai ir įmokos;
 - 99.8. pervestinos sumos į biudžetus, fondus ir kitiems subjektams;
 - 99.9. mokėtinos sumos, susijusios su vykdoma veikla;
 - 99.10. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

100. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Vėliau šie įsipareigojimai įvertinami:

- 100.1. susiję su rinkos kainomis – tikrąja verte;
- 100.2. iš suteiktų garantijų kilę finansiniai įsipareigojimai – tikrąja verte;
- 100.3. kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina;
- 100.4. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

101. Palūkanų norma, reikalinga įsipareigojimų amortizuotai savikainai apskaičiuoti, taikoma tokia, kokia nustatyta sutartyje, o tais atvejais, kai sutartyje palūkanų norma nenustatyta, įsipareigojimų amortizuota savikaina yra apskaičiuojama pritaikius rinkos palūkanų normą, buvusią įsipareigojimų pirminio pripažinimo momentu. Apskaičiuotų palūkanų normai nustatyti galima vadovautis ir kitais VSAFAS numatytais kriterijais. Įsipareigojimų, kurių vertei nustatyti naudojamos palūkanų normos, vertei apskaičiuoti reikalingą vidutinę palūkanų normą savo interneto svetainėje pateikia LR finansų ministerija.

102. Detaliai finansavimo sumų apskaitos tvarka aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintuose Gautinų sumų, išankstinių apmokėjimų ir mokėtinų sumų apskaitos tvarkos apraše ir Pajamų, sukaupytų pajamų ir sąnaudų apskaičiavimo ir apskaitos tvarkos apraše.

3.9.1. Atidėjiniai

103. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tik tada, kai dėl įvykio praeityje CAĮ ar Subjektas turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta (pvz., jei iškeltas ieškinys ir 50% tikėtina, kad bus privaloma sumokėti ieškovui priteistą sumą, turi būti suformuotas atidėjinys lygus tikėtina sumokėti sumai). Jei tenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (žr. 3.14 skyrių „Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“).

104. Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, turinčius įtakos dabartiniam įvertinimui.

3.9.2. Finansinė nuoma (lizingas)

105. Nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės

prasmės.

106. Nuomos sandoriai grupuojami į veiklos nuomos ir finansinės nuomos (lizingo) sandorius, atsižvelgiant į tai, kiek turto nuosavybės teikiamos naudos ir rizikos tenka nuomotojui ir kiek nuomininkui.

107. Nuoma yra laikoma finansine nuoma, jei sutartyje yra nustatyta bent viena iš šių sąlygų:

107.1. nuomos laikotarpio pabaigoje nuomotojas perduoda nuomininkui nuosavybės teisę;

107.2. nuomos laikotarpio pabaigoje nuomininkas turi teisę įsigyti turtą už kainą, kuri, tikimasi, bus reikšmingai mažesnė už jo tikrąją vertę nuomos laikotarpio pabaigoje, ir nuomos laikotarpio pradžioje labai tikėtina, kad šia teise bus pasinaudota;

107.3. nuomos laikotarpis apima turto ekonominio naudingumo tarnavimo laiko dalį, lygią 75 procentams ar ilgesnę negu 75 procentai, net jei turto nuosavybės teisės nenumatoma perduoti;

107.4. nuomos laikotarpio pradžioje dabartinė pagrindinių nuomos įmokų vertė sudaro ne mažiau kaip 90 procentų nuomojamo turto tikrosios vertės;

107.5. nuomojamas turtas yra specifinės paskirties, šio turto savybės ir paskirtis negali būti laisvai pakeičiamos ir, neatlikus didesnių pakeitimų, juo naudotis galėtų tik šis nuomininkas.

108. Apskaitoje registruojamos finansinės nuomos įmokos yra padalijamos, išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (kompensuotinas nuomos sumas, neapibrėžtus nuomos mokesčius ir pan., jei tokie yra numatyti finansinės nuomos sutartyje). Palūkanos yra priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms ir apskaitoje registruojamos kaupimo principu, t.y. registruojamos tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį apskaičiuojamos. Finansinės nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką. Sumokėta turto vertės dengimo suma mažinami finansinės nuomos įsipareigojimai. Kompensuotinos nuomos sumos ir neapibrėžtieji nuomos mokesčiai priskiriami ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudoms tada, kai patiriami, jeigu šios išlaidos nepriskiriamos kito turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainai.

109. Nuoma laikoma veiklos nuoma, kai didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui. Nuomos įmokos pagal veiklos nuomos sutartį registruojamos apskaitoje kaip sąnaudos tolygiai (tiesiogiai proporcingu metodu) per nuomos laikotarpį.

110. Jei parduotas turtas po pardavimo yra išsinuomojamas pagal atgalinės finansinės nuomos sutartį, pelnas, gautas pardavus turtą, tą laikotarpį, kurį turtas buvo parduotas, nepripažįstamas. Pelnas, gautas pardavus turtą, atidedamas (registruojant apskaitoje būsimųjų laikotarpių pajamas) ir amortizuojamas per likusį atgalinės finansinės nuomos būdu įsigyto turto naudingo tarnavimo laiką, apskaičiuota nusidėvėjimo suma mažindama nusidėvėjimo sąnaudas. Atgalinės finansinės nuomos sutarties ekonominė prasmė prilyginama finansavimui už užstatą, kai finansinės nuomos davėjas skolina gavėjui pinigų, kaip užstatą naudodamas nupirktą ir išnuomotą turtą.

3.10. Grynasis turtas

111. Grynąjį turtą sudaro:

111.1. sukauptas perviršis ar deficitas;

111.2. sukaupta nuosavybės metodo įtaka;

111.3. rezervai.

112. Kiekvienų ataskaitinių metų paskutinės dienos data pajamų, sąnaudų, nuosavybės metodo įtakos bei apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo įtakos sąskaitos uždaromos į einamųjų metų perviršio arba deficito sąskaitą.

113. Kiekvienų ataskaitinių metų pirmos dienos data praėjusių metų perviršis arba deficitas pripažįstamas sukauptu ankstesnių metų perviršiu arba deficitu.

3.11. Pajamos

114. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

115. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos sąnaudos, kurios bus padengtos iš finansavimo sumų, arba kai perleidžiamas turtas, kuris buvo įsigytas iš finansavimo sumų. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias operacijas, būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos ir priemonės vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos, panaudojant detalizuojančius požymius.

116. Pajamų dydis įvertinamas tikrąja verte. Jeigu numatytas atsiskaitymo laikotarpis yra trumpesnis arba lygus 12 mėnesių, tikroji vertė atitinka gautą arba gautiną pinigų arba jų ekvivalentų sumą. Tais atvejais, kai numatytas ilgesnis nei 12 mėnesių atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros gautinos sumos, pajamų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą, buvusią pajamų pripažinimo momentu.

117. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog bus gauta su sandoriu susijusi ekonominė nauda, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai galima patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Jei Subjektas yra PVM mokėtoja ir vykdo veiklą, kuriai yra įsiregistravusi kaip PVM mokėtoja, pardavimų ir paslaugų pajamos registruojamos atėmus PVM.

118. Pajamomis laikoma tik pačių CAĮ (ar Subjektų) gaunama ekonominė nauda. CAĮ pajamomis nepripažįstamos Subjekto vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra CAĮ gaunama ekonominė nauda. Jei CAĮ yra atsakinga už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į Savivaldybės išdą ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nėra CAĮ pajamos ir apskaitoje registruojamos kaip gautinos ir mokėtinos sumos.

119. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos paslaugos, atliekami darbai ar parduodamos prekės ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

120. Apskaitoje pripažįstamos pagrindinės veiklos, kitos veiklos, finansinės ir investicinės veiklos pajamos.

121. Detalios pajamų apskaitos tvarka aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintuose Pajamų, sukauptų pajamų ir sąnaudų apskaičiavimo ir apskaitos tvarkos apraše, Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše.

3.12. Sąnaudos

122. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su finansiniu turtu, finansavimo sumomis ir įsipareigojimais, apskaitos principai nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

123. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su tam tikrų pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kai buvo patirtos.

124. Finansavimo sąnaudos apskaitoje pripažįstamos tuomet, kai iš CAĮ ar Subjekto pajamų suteikiamos finansavimo sumos kitiems VSS.

125. Sąnaudų dydis įvertinamas tikrąja verte. Jeigu numatytas mokėjimo terminas yra

trumpesnis arba lygus 12 mėnesių, tikroji vertė atitinka sumokėtą arba mokėtiną pinigų arba jų ekvivalentų sumą Tais atvejais, kai numatytas ilgesnis nei 12 mėnesių atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinios sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą, galiojusią įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu.

126. Apskaitoje pripažįstamos pagrindinės veiklos, kitos veiklos ir finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

127. Detalai pajamų apskaitos tvarka aprašyta CAĮ direktoriaus patvirtintuose Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše, Pajamų, sukaupytų pajamų ir sąnaudų apskaičiavimo ir apskaitos tvarkos apraše.

3.13. Sandoriai užsienio valiuta

128. Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta”.

129. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį užsienio valiutos ir nacionalinės valiutos kursą.

130. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginio vieneto ir užsienio valiutos kursą.

131. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

132. FVAS taikomas Lietuvos banko skelbiamas orientacinis iki paskutinės ūkinės operacijos dienos paskelbtas euro ir užsienio valiutos santykis.

3.14. Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas

133. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai”.

134. Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose.

135. Kai nėra tikra, kad turtą reikės panaudoti įsipareigojimui padengti (tikimybė yra didesnė nei 10 proc. ir mažesnė nei 50 proc.), ir šio fakto negalima patikimai įvertinti, informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus turi būti atskleidžiama aiškinamajame rašte. Kai labiau tikėtina, kad įsipareigojimus reikės padengti turtu (tikimybė yra didesnė nei 50 proc.) ir šią sumą galima patikimai įvertinti, jie apskaitoje registruojami balansinėse sąskaitose (žr. lentelę).

Atsiradimo tikimybė	≤ 10 proc.	≤ 50 proc.	> 50 proc.
Neapibrėžtieji įsipareigojimai	Neregistruojama	Registruojama nebalansinėse sąskaitose	Registruojamas atidėjinys balansinėse sąskaitose

136. Kai nėra tikra, kad ekonominė nauda bus gauta (tikimybė didesnė nei 50 proc. ir mažesnė nei 90 proc.; baudų, delspinigių ir kitų netesybų atveju tikimybė mažesnė nei 50 proc.), informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte. Kai ekonominė nauda yra labiau tikėtina (tikimybė didesnė nei 90 proc.; baudų, delspinigių ir kitų netesybų atveju didesnė nei 50 proc.), turtas apskaitoje registruojamas balansinėse sąskaitose (žr. lentelę).

Atsiradimo tikimybė	≤ 50 proc.	≤ 90 proc.	> 90 proc.
Neapibrėžtasis turtas	Neregistruojama	Registruojama nebalansinėse sąskaitose	Registruojama balansinėse sąskaitose

Baudos, delspinigiai ir kitos netesybos	Registruojama nebalansinėse sąskaitose	Registruojama balansinėse sąskaitose
--	--	--------------------------------------

137. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus turi būti peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

3.15. Poataskaitiniai įvykiai

138. Poataskaitinių įvykių apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės pateiktos 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

139. Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie CAĮ ar Subjekto finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantys įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos reikšmę parengtoms finansinėms ataskaitoms, yra parodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. Nekoreguojantys įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi. Reikšmingu įvykiu laikomas toks įvykis, kai informacijos apie jį nepateikimas būtų laikomas esmine apskaitos klaida (žr. šio Apskaitos vadovo 159 punktą), arba galėtų iškreipti finansinę ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

3.16. Tarpusavio užskaitos ir palyginamoji informacija

140. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, finansinio turto ir įsipareigojimų, taip pat pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos.

141. Finansinėse ataskaitose pateikiama ataskaitinių ir praėjusių finansinių metų informacija. Jei buvo pakeisti finansinių ataskaitų straipsnių įvertinimo metodai, straipsnių pateikimas ar klasifikavimas, praėjusių finansinių metų sumos, kurias norima palyginti su ataskaitinių metų sumomis, turi būti pateikiamos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ nustatyta tvarka. Informacija apie apskaitos principų bei apskaitinių įverčių pasikeitimus, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiama aiškinamajame rašte.

3.17. Informacijos pagal segmentus pateikimas

142. Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose principai nustatyti 25-ajame VSAFAS „Segmentai“.

143. Segmentas – CAĮ ar Subjekto pagrindinės veiklos dalis pagal atliekamas valstybės funkcijas, apimanti vieną valstybės funkcijų, nustatytą LR valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje.

144. CAĮ ar Subjekto veikloje skiriami šie segmentai:

144.1. bendrųjų valstybės paslaugų;

144.2. gynybos;

144.3. viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;

144.4. ekonomikos sektoriaus;

144.5. aplinkos apsaugos;

144.6. būsto ir komunalinio ūkio;

144.7. sveikatos priežiūros;

144.8. poilsio, kultūros ir religijos;

144.9. švietimo;

144.10. socialinės apsaugos.

145. Turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir sąnaudų apskaita turi būti tvarkoma pagal segmentus, kad būtų teisingai užregistruotos pagrindinės veiklos sąnaudos ir pagrindinės veiklos išmokų pinigų srautai.

146. CAĮ ar Subjekto turtas, įsipareigojimai, finansavimo sumos, pajamos ir sąnaudos, kurių priskyrimo segmentui pagrindas yra neaiškus, turi būti priskiriami didžiausią CAĮ ar Subjekto veiklos dalį sudarančiam segmentui.

147. Aiškinamajame rašte pagal kiekvieną segmentą atskleidžiama tokia ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio informacija:

147.1. pagrindinės veiklos sąnaudos;

147.2. pagrindinės veiklos pinigų srautai.

3.18. Apskaitos politikos keitimas

148. Apskaitos politikos keitimo atvejai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

149. CAĮ pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia CAĮ ar Subjekto finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

150. CAĮ parenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“. Apskaitos politikos keitimu laikomas ūkinių operacijų pripažinimo apskaitoje pakeitimas bei dėl šio pakeitimo atsirandantis turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pokytis.

151. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba, jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg visada būtų buvusi taikoma, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. ne Koreguojama.

3.19. Apskaitinių įverčių keitimas

152. Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pvz., nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitinių įverčių laikoma CAĮ pasirinkta apskaičiavimo taisyklė (pvz. konkretūs nusidėvėjimo normatyvai).

153. Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

154. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

155. Apskaitinių įverčių pasikeitimams įvertinti gali būti sudaromos atitinkamos komisijos, kurios yra atsakingos už tinkamą aplinkybių ir informacijos, lemiančios apskaitinį įvertinimą, bei poveikio nustatymą ir parodymą finansinėse ataskaitose.

156. Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą

priskiriamas:

156.1. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;

156.2. laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesniems laikotarpiais, jei pasikeitimas turi įtakos ir jiems.

157. Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pakeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

3.20. Apskaitos klaidų taisymas

158. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

159. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė kaip 0,5 procento per finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės arba 0,25 procento turto vertės.

160. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

160.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

160.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

161. Klaidos apskaitos registruose, pastebėtos iki metinių finansinių ataskaitų sudarymo ir patvirtinimo, taisomos surašant apskaitos pažymą. Klaidos apskaitos registruose, pastebėtos po metinių finansinių ataskaitų sudarymo ir patvirtinimo, taisomos tik einamaisiais finansiniais metais surašant apskaitos pažymą, kuri turi LR finansinės apskaitos įstatyme nurodytus apskaitos dokumentų rekvizitus.

IV. SKYRIUS FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

4.1. Bendrosios nuostatos

162. Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – patenkinti finansinių ataskaitų rinkinio vartotojų poreikius gauti teisingą informaciją apie CAĮ ar Subjekto finansinę būklę, padėti finansinių ataskaitų vartotojams vertinti sprendimus dėl išteklių naudojimo teikiant viešąsias ir kitas paslaugas, padėti Subjektui planuoti išteklius.

163. Finansinių ataskaitų informacijos vartotojai yra mokesčių mokėtojai, valstybės valdžios institucijos Savivaldybė, CAĮ ar Subjekto kreditoriai, tiekėjai ir pan. CAĮ ar Subjekto finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo bei pinigų srautų informacija, kuria naudojasi vartotojai priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias ir kitas paslaugas.

164. CAĮ rengia žemesniojo lygio finansinių ataskaitų rinkinį.

165. Finansinėse ataskaitose visos sumos pateikiamos piniginiiais vienetais.

4.2. Ataskaitinis laikotarpis

166. Metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai teikiami LR viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

167. CAĮ ir Subjekto finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis ataskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu. Kai išskirtinėmis aplinkybėmis pateikiamas trumpesnio nei 12 mėnesių finansinių ataskaitų rinkinys (pavyzdžiui, steigimo arba reorganizavimo atveju), be finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpio turi būti nurodyti:

167.1. priežastis, dėl kurios finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpis nėra 12 mėnesių;

167.2. faktas, kad tam tikrų ataskaitų, pavyzdžiui, veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių, pinigų srautų ir susijusių pastabų lyginamųjų sumų negalima palyginti.

4.3. Finansinių ataskaitų rinkinio sudarymas ir teikimas

4.3.1. Metinių finansinių ataskaitų rinkinys

168. CAĮ ir Subjekto metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios ataskaitos:

168.1. finansinės būklės ataskaita;

168.2. veiklos rezultatų ataskaita;

168.3. pinigų srautų ataskaita;

168.4. grynojo turto pokyčių ataskaita;

168.5. aiškinamasis raštas.

169. Finansinių ataskaitų privalomos formos yra nustatytos VSAFAS 2-ajame „Finansinės būklės ataskaita“, 3-ajame „Veiklos rezultatų“, 4-ajame „Grynojo turto pokyčių ataskaita“, 5-ajame „Pinigų srautų ataskaita“, 6-ajame „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“.

170. Metinis finansinių ataskaitų rinkinys teikiamas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakyme nurodytais terminais.

171. Metinių finansinių ataskaitų, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali būti pakeistos tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

172. Sudarytas Subjekto metinis finansinių ataskaitų rinkinys pasirašomas, teikiamas ir skelbiamas Subjekto interneto svetainėje teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

4.3.2. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys

173. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys – tai finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas apibendrinus laikotarpio, trumpesnio negu ataskaitiniai metai (kalendoriniai metai), duomenis. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas kas ketvirtį.

174. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

174.1. finansinės būklės ataskaita;

174.2. veiklos rezultatų ataskaita;

174.3. sutrumpintas aiškinamasis raštas.

175. Tarpinių finansinių ataskaitų, išskyrus aiškinamąjį raštą, rengimui taikomi tie patys principai, reikalavimai ir formos, kaip ir metinių finansinių ataskaitų rinkiniui. Sutrumpinto aiškinamojo rašto rengimo reikalavimai pateikti 23-iajame VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“.

176. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakyme nurodytais terminais.

177. Tarpinių finansinių ataskaitų, įskaitant ir aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali

būti pakeistos tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

4.3.3. Pagrindiniai reikalavimai finansinių ataskaitų rinkiniui

178. Bendrieji finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimai nurodyti 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“.

179. Finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas pagal VSAFAS. Finansinių ataskaitų rinkinio negalima apibūdinti kaip atitinkančio šiuos standartus, jeigu jis neatitinka bent vieno taikytino VSAFAS ar jo reikalavimo.

180. Nukrypimai nuo standartų neleidžiami, išskyrus tuos retus atvejus, kai LR įstatymai ar kiti teisės aktai, viršesni nei VSAFAS, nustato ką kita.

181. Sudarius finansinių ataskaitų rinkinį turi būti patikrinama, ar:

181.1. finansinės būklės ataskaitos stulpelyje „Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena“ pateikti duomenys atitinka praėjusių metų finansinės būklės ataskaitos stulpelio „Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena“ duomenis (taikoma ir kai rengiama tarpinė finansinės būklės ataskaita);

181.2. į veiklos rezultatų ataskaitos stulpelį „Praėjęs ataskaitinis laikotarpis“ perkeltos praėjusio ataskaitinio laikotarpio atitinkamų straipsnių sumos. Kadangi veiklos rezultatų ataskaitoje duomenys pateikiami nuo metų pradžios, į tarpinę veiklos rezultatų ataskaitą praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenys perkeliama taip: į ataskaitinio laikotarpio pirmojo ketvirčio ataskaitą – praėjusių metų pirmojo ketvirčio pabaigos duomenys, į ataskaitinio laikotarpio pusmečio ataskaitą – praėjusių metų pusmečio pabaigos duomenys, į devynių mėnesių ataskaitą – praėjusių metų devynių mėnesių pabaigos duomenys;

181.3. veiklos rezultatų ataskaitoje apskaičiuotas ataskaitinio laikotarpio rezultatas „H. Grynasis perviršis ar deficitas prieš nuosavybės metodo įtaką“ sutampa su finansinės būklės ataskaitos skilties „IV.1 Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ stulpelyje „Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena“ ir su grynojo turto pokyčių ataskaitos skiltyje „16. Ataskaitinio laikotarpio grynasis perviršis ar deficitas“ nurodyta suma;

181.4. pinigų srautų ataskaitos skilties „Pinigų ir pinigų ekvivalentai ataskaitinio laikotarpio pradžioje“ stulpelyje „Ataskaitinis laikotarpis“ nurodyta suma sutampa su finansinės būklės ataskaitos skilties „V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai“ stulpelyje „Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena“ nurodyta suma, taip pat ar pinigų srautų ataskaitos skilties „Pinigų ir pinigų ekvivalentai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje“ stulpelyje „Ataskaitinis laikotarpis“ nurodyta suma sutampa su finansinės būklės ataskaitos skilties „V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai“ stulpelyje „Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena“ nurodyta suma;

181.5. grynojo turto pokyčių ataskaitos galutinė suma paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną sutampa su finansinės būklės ataskaitos „F. Grynasis turtas“ stulpelyje „Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena“ nurodyta suma;

181.6. aiškinamojo rašto lentelėse pateikti suminiai skaičiai, kur reikia, sutampa su finansinės būklės ataskaitos, veiklos rezultatų ataskaitos, grynojo turto pokyčių ataskaitos ir pinigų srautų ataskaitos atitinkamais skaičiais.

V. SKYRIUS APSKAITOS ORGANIZAVIMAS

5.1. Atsakomybė už apskaitos organizavimą ir tvarkymą

182. Subjekto, dėl kurio apskaitos tvarkymo centralizuotai priimtas sprendimas ir kurio

finansinės apskaitos tvarkymo funkcijos perduotas CAĮ, apskaita organizuojama vadovaujantis LR Vyriausybės nustatytais taisyklėmis, reglamentuojančiomis viešojo sektoriaus subjektų finansinės apskaitos organizavimą, tvarkymą ir ataskaitų rengimą, kai finansinė apskaita tvarkoma centralizuotai (toliau - Vyriausybės taisyklės).

183. Subjekto ir CAĮ funkcijų, pareigų ir atsakomybės paskirstymą nustato Vyriausybės taisyklės.

184. Apskaitos procesui vadovauja CAĮ vyriausias buhalteris. Vyriausybės taisyklėse CAĮ priskirtas funkcijas, susijusias su Subjekto apskaitos tvarkymu ir ataskaitų rengimu, atlieka CAĮ paskirti darbuotojai, atsakingi už atitinkamų funkcijų vykdymą pagal CAĮ direktoriaus patvirtintus pareigybės aprašymus.

185. CAĮ parengtas Subjekto finansines ataskaitas tvirtina Subjekto direktorius bei CAĮ vyriausias buhalteris.

5.2. Apskaitos sistema ir registrai

186. Apskaitai tvarkyti yra naudojama bendra Finansų ir apskaitos valdymo sistema „Oracle EBS“, kuri sukonfigūruota taip, kad būtų galima tvarkyti CAĮ ir Subjektų apskaitą remiantis teisės aktu ir šio Apskaitos vadovo reikalavimais ir užtikrinti vienodą Subjektų apskaitos tvarkymą.

187. Pasikartojančios vienu metu vykdomos ūkinės operacijos vedamos FVAS apskaitos moduluose.

188. Apskaitai FVAS tvarkyti naudojami apskaitos moduliai:

Modulio pavadinimas	Programinė įranga
Didžiosios Knygos modulis	Oracle E-Business Suite 12.2.11
Mokėtinų sumų modulis	Oracle E-Business Suite 12.2.11
Gautinų sumų modulis	Oracle E-Business Suite 12.2.11
Atsargų modulis	Oracle E-Business Suite 12.2.11
Ilgalaikio turto modulis	Oracle E-Business Suite 12.2.11
Turto valdymo modulis	Oracle E-Business Suite 12.2.11
Pinigų valdymo modulis	Oracle E-Business Suite 12.2.11

189. Ūkinės operacijos apibendrinamos apskaitos registre – Didžiojoje knygoje. Didžioji knyga – suvestinis finansinės apskaitos registras, kuriame kaupiami duomenys iš kitų finansinės apskaitos registrų ir apskaičiuojami ataskaitinio laikotarpio pradžios ir pabaigos didžiosios knygos sąskaitų likučiai, jų padidėjimo ir sumažėjimo per ataskaitinį laikotarpį sumos.

190. Didžiosios knygos registras nepasirašomas, nes registre įrašai yra nekeičiami, galima identifikuoti įrašą padariusį ir (arba) patvirtinusį asmenį bei įrašo padarymo datą.

191. Didžiosios knygos registras po finansinių ataskaitų sudarymo registruojamas ir saugomas dokumentų valdymo sistemoje „Avilys“.

5.3. Apskaitos informacijos struktūra

192. Apskaitai tvarkyti naudojama požymių sistema, leidžianti identifikuoti, grupuoti ir analizuoti apskaitos įrašus. Naudojami pagrindiniai ir papildomi Didžiosios knygos požymiai – dimensijos:

Eil. nr.	Dimensijos pavadinimas	Trumpas aprašymas
1.	Įstaigos kodas	Organizacinis vienetas, kurio finansinės ataskaitos sudaromos atskirai

2.	Sąskaita	Informacijos kaupimo ir grupavimo būdas turtui, grynajam turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms registruoti per ataskaitinį laikotarpį
3.	Finansavimo lėšų šaltinis	Finansavimo šaltinių sąrašas, skirtas bendrojoje apskaitoje atskirti turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų, pajamų, sąnaudų apskaitą pagal finansavimo prigimtį
4.	Programa	Vykdomų Savivaldybės programų sąrašas
5.	Funkcinė klasifikacija	Priskirtų valstybės funkcijų sąrašas
6.	Ekonominė klasifikacija	Biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikatoriaus straipsnis, skirtas grupuoti turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų, pajamų, sąnaudų apskaitai, tvirtinamas LR finansų ministro įsakymu
7.	Sąmata	Savivaldybės naudojamų sąmatų sąrašas
8.	Asignavimų valdytojas	Struktūrinis vienetas, kurio apskaita tvarkoma, atskiros finansinės ataskaitos nesudaromos
9.	Konsolidacija	Susijęs Savivaldybės, CAĮ ar Subjekto kodas, su kuria atliekama tarpusavio ūkinė operacija
10.	Padalinys	Struktūrinis dalinys, kurio naudai patiriamos sąnaudos (nebūtinai kurio sąmatoje numatytas išlaidų straipsnis)